

har ydet et Tilskud, og det synes, som om de staar noget uklare over, hvorvidt de nu skal betale hele den Sum, der forlanges af dem i dette Øjeblik, eller de maaske kunde slippe med at betale Summen minus enten det hele eller en Del af, hvad de ved tidligere Lejligheder, ganske vist til andre Formaal deroppe, har betalt. Den højtærede Minister vil maaske være saa venlig at give mig et Svar derpaa, naar han faar Ordet, saaledes at man kan blive fuldstændig klar over Stillingen deroppe; det synes man ikke ganske at være.

Jeg har saa kun et Par enkelte Spørgsmaal endnu. Jeg tillod mig i Fjor, og jeg har for Resten ogsaa tidligere under Behandlingen af Spørgsmaalet om Fæste- og Lejehuse paa Landet rettet en Forespørgsel til den højtærede Landbrugsminister, om han kunde tænke sig Muligheden af selv at forelægge eller at støtte et eventuelt privat indbragt Lovforslag her i Tinget vedrørende det saakaldte superficiære Fæste. Jeg nævnedes adskillige grelle Eksempler oppe fra Nordsjælland paa, hvorledes der handles med de Mennesker, der ejer Hus paa lejet Jord, og den højtærede Minister mente, at han nok vilde kunne støtte et Forslag i saa Henseende, og han lovede mig, at det nok skulde blive taget op til Overvejelse. Saa vidt mig bekendt har der ikke været noget fremme om denne Sag senere. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om han paa-tænker at fremkomme med et Forslag i den Retning i den kommende Rigsdags-samling. Det har for en Del fattige Menne-sker deroppe en ikke ganske ringe Betydning. For Bornholms Vedkommende viser det sig ogsaa, at dette Forhold i enkelte Tilfælde er om ikke lige saa grelt saa dog i meget betydelig Grad nærmer sig de Forhold, der hersker i Nordsjælland. Jeg tror, at det ærede Medlem fra Aakirkeby (Koføed) vil være enig med mig i, at der her er et Spørgsmaal, som man maa søge at finde en Løsning paa, saaledes at disse fattige Mennesker deroppe ikke bliver rent flaaet. Jeg tror i alt Fald for Nordsjællands Vedkommende, og jeg tænker jo særlig paa Forholdene deroppe, at Ejerne af de paa-gældende Ejendomme, i hvert Fald i et bestemt Tilfælde, ikke selv personlig vil have noget imod at komme ind paa en fornuftig Ordning i saa Henseende. Det er andre, der staar bagved og pirker til, og det synes jeg ikke, at vi fra Rigsdagens Side har synderlig Anledning til at tolerere. Jeg vil altsaa anmode den højtærede Minister om at udtale sig om, hvorvidt han mener, der kan gøres noget gennem et

†

Lovforslag fra Regeringens Side, eller om Ministeren eventuelt kunde tænke sig Muligheden af at støtte et privat fremsat Lovforslag (Afbrydelse af *Andreasen*). Der nævnes, at det skulde helst ordnes inden 1. April. Det vilde jeg sætte overordentlig Pris paa, det forekommer mig, at de Mennesker deroppe har Krav paa, at Sagen afgøres saa hurtigt som mulig.

Dernæst vil jeg rette en Tak til den højtærede Minister for Undervisningsvæsenet for de Bevillinger, der er ydede Bestyrelsen for Opdragelsesanstalten Godhavn til yderligere Byggeforetagender deroppe. En stor Del af Æren tilkom for øvrigt den højtærede Indenrigsminister, men jeg vil takke for Bevillingerne og udtale Haabet om, at man ogsaa vil se med venlige Øjne paa et lille Andragende, vi har maattet indgive om en Bevilling til en Vandforsyning deroppe. Vi havde troet, at vi kunde klare os med den Vandforsyning, der er, men da det ikke lader sig gøre, har vi gennem Overinspektionen maattet andrage Ministeriet om en Bevilling, der gør os det muligt at faa en fornuftig og ordentlig Vandforsyning paa Anstalten. Andragendet vil senere komme til Finansudvalget, og jeg haaber og stoler paa, at det vil møde samme Velvillie og Bevaagenhed, som vi tidligere har mødt baade hos Ministeriet og Finansudvalget. Jeg tør love, at Bestyrelsen skal faa Arbejdet udført saa billigt og forsvarligt som muligt. Vi har haft den Tilfredsstillelse i de sidste Dage at faa at vide, at vi er den af alle Bestyrelserne paa de Anstalter, Staten har opført, der har bygget billigst, ja, en enkelt har endogsaa kostet omkring dobbelt saa meget som Godhavn. De Herrer vil se, at Bestyrelsen flottes sig ikke i nogen Henseende; vi bygger solidt og forsvarligt, tager os selv personlig af Sagen, ved, hvad der udføres, og har forstaaet at knytte til os en dygtig Arkitekt og en dygtig Ingeniør, der ligesom vi mener, at det ikke gælder om at faa flotte Façader og den Slags Ting, men om at faa disse Anstalter indrettet saa godt og praktisk som vel muligt, men dog samtidig saaledes, at Bygningerne i arkitektonisk Henseende er fuldt forsvarlige, og jeg lover her, at naar man vedblivende vil stille sig velvillig overfor Bestyrelsen, skal de Krav, vi fremsætter, ikke blive overdrevne, og vi skal, saa længe vi har med det at gøre, administrere saa fornuftigt og økonomisk som muligt, idet vi alle er enige om, at naar hver enkelt vil tage sig af sin Del af Sagen, undgaar vi alle unødvendige Udgifter. Nægtes kan det jo ikke, at naar Staten skal bygge, skaldet i Regelen være